Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 17 / 2013

Grzegorz Borowski, Marek Grześkowiak

SPRAWOZDANIE ZE STAŁEGO NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO ZWIĄZANEGO Z ROZBUDOWĄ PAWILONU HANDLOWEGO NA DZ. NR 56/6 PRZY UL. TARGOWEJ W M. ŚRODA ŚLĄSKA.

(decyzja nr 147/ 2013 z dnia 22.01.2013 r.)

SPRAWOZDANIE MA CHARAKTER OSTATECZNY

Środa Śląska 2013
© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Wstęp

W okresie od 19.04.2013 r. do 29.05.2013 r. Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej przeprowadziło stały nadzór archeologiczny związany z rozbudową pawilonu handlowego na dz. nr 56/6 przy ul. Targowej w Środzie Śląskiej. Inwestorem byli Państwo Leokadia i Marek Rydzanicz.

Prace archeologiczne zrealizowano w oparciu o decyzję Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 147/2013 z dnia 22.01.2013 r.

Z ramienia Muzeum Regionalnego badaniami kierował mgr Grzegorz Borowski.

Przebieg prac archeologicznych

Inwestycja została zlokalizowana w zachodniej części miasta, w pobliżu ul. Targowej, niedaleko drogi wyjazdowej w kierunku Legnicy (ryc. 1). Teren badań znajdował się w zasięgu stanowiska archeologicznego nr 15/23/78-24 AZP (ślad osadnictwa późnośredniowiecznego, osada z okresu nowożytnego, ślad osadnictwa z XIV-XVI wieku).

Projektowany budynek miał przylegać od zachodu do wcześniej wybudowanego pawilonu handlowego, objętego badaniami archeologicznymi w 2011 r.[1]

W pierwszym etapie inwestycji przeprowadzono nadzór archeologiczny przy odhumusowaniu terenu pod projektowany budynek (ryc. 2). Prace ziemne wykonywano przy pomocy sprzętu mechanicznego.

Zdejmowana warstwa humusu z darnią miała miąższość ok. 0,15-0,25 m (fot. 1, 2). Po jej zniwelowaniu pokazały się na dnie wykopu inne jednostki stratygraficzne – żółta tłusta glina z domieszką szarej próchnicy oraz zalegający niżej oryginalny humus. Warstwa żółtej gliny została nawieziona współcześnie (XX w.), prawdopodobnie w celu podniesienia poziomu terenu.

Na odsłoniętym poziomie wykopu nie natrafiono na starsze nawarstwienia kulturowe, ani obiekty archeologiczne.

W drugim, ostatnim etapie prac inwestycyjnych wykonano nadzór archeologiczny przy kopaniu rowów fundamentowych. Projektowana ława fundamentowa biegła tylko po obwodzie budynku (ryc. 2, 3; fot. 3).

---

[1] G. Borowski, M. Grześkowiak, Sprawozdanie z wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych związanych z budową obiektu handlowego na działce nr 56/6 przy ul. Targowej w Środzie Śląskiej, Średzkie Zeszyty Naukowe, t. 3/2012.

Rowy fundamentowe wykopano ręcznie. Głębokość wykopów dochodziła do 0,55 m, a szerokość 0,55 m (fot. 4 -7).

Na profilach wykopów pod północną i zachodnią ławę fundamentową rejestrujemy w stropie warstwę oryginalnego humusu (ciemnoszara ilasta próchnica, miejscami z wtrętami żółtej gliny oraz drobinkami ceglanymi), a poniżej warstwę calcową (żółto-jasnoszara lub żółta glina) – profil 1, 2; ryc. 4; fot. 8, 9).

Na profilach pod południową ławę fundamentową nad calcem i oryginalnym humusem zalega jeszcze nawieziona współcześnie warstwa żółtej gliny z domieszką próchnicy (profil 3, ryc. 4; fot. 10).

Rów fundamentowy pod wschodnią ławę częściowo pokrywał się ze starym wykopem pod sąsiedni, istniejący pawilon handlowy.

Podczas prac archeologicznych przy wykopach fundamentowych również nie odkryto pozostałości reliktów archeologicznych.

Podsumowanie

Podczas stałego nadzoru archeologicznego przy przedmiotowej inwestycji nie natrafiono na żadne pozostałości nawarstwień kulturowych, ani wziemnych obiektów archeologicznych. Nie pozyskano również ruchomego materiału zabytkowego.

Prawdopodobnie obszar badań stanowi peryferię zasięgu stanowiska archeologicznego nr 15/23/78-24 AZP, gdzie osadnictwo było już rozrzucone i stopniowo zanikało.

DZIENNIK BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

19.04.2013 r.

Nadzór archeologiczny przy odhumusowaniu terenu pod budynek handlowy (głębokość korytowania 0,15-0,25 m). Prace ziemne wykonano sprzętem mechanicznym. Doczyszczanie ręczne powierzchni wykopu. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną i opisową.

29.05.2013 r.

Nadzór archeologiczny przy wykonaniu rowów fundamentowych pod budynek handlowy. Głębokość maksymalna wykopów wynosiła 0,55 m; szerokość- 0,55 m. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną, opisową i rysunkową.

W tym dniu zakończono wszystkie prace badawcze przy inwestycji.

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Mapa topograficzna Środy Śląskiej z zaznaczonym miejscem inwestycji oraz lokalizacją stanowiska archeologicznego nr 15/23/78-24 AZP.

Ryc. 2. Plan inwestycyjny (skala 1: 500) z zaznaczonym zasięgiem nadzoru archeologicznego

Ryc. 3. Rzut fundamentów (skala 1: 100) z zaznaczoną lokalizacją profili archeologicznych.

Ryc. 4. Przekroje pionowe: **a** – profil 1, **b** – profil 2, **c** – profil 3.

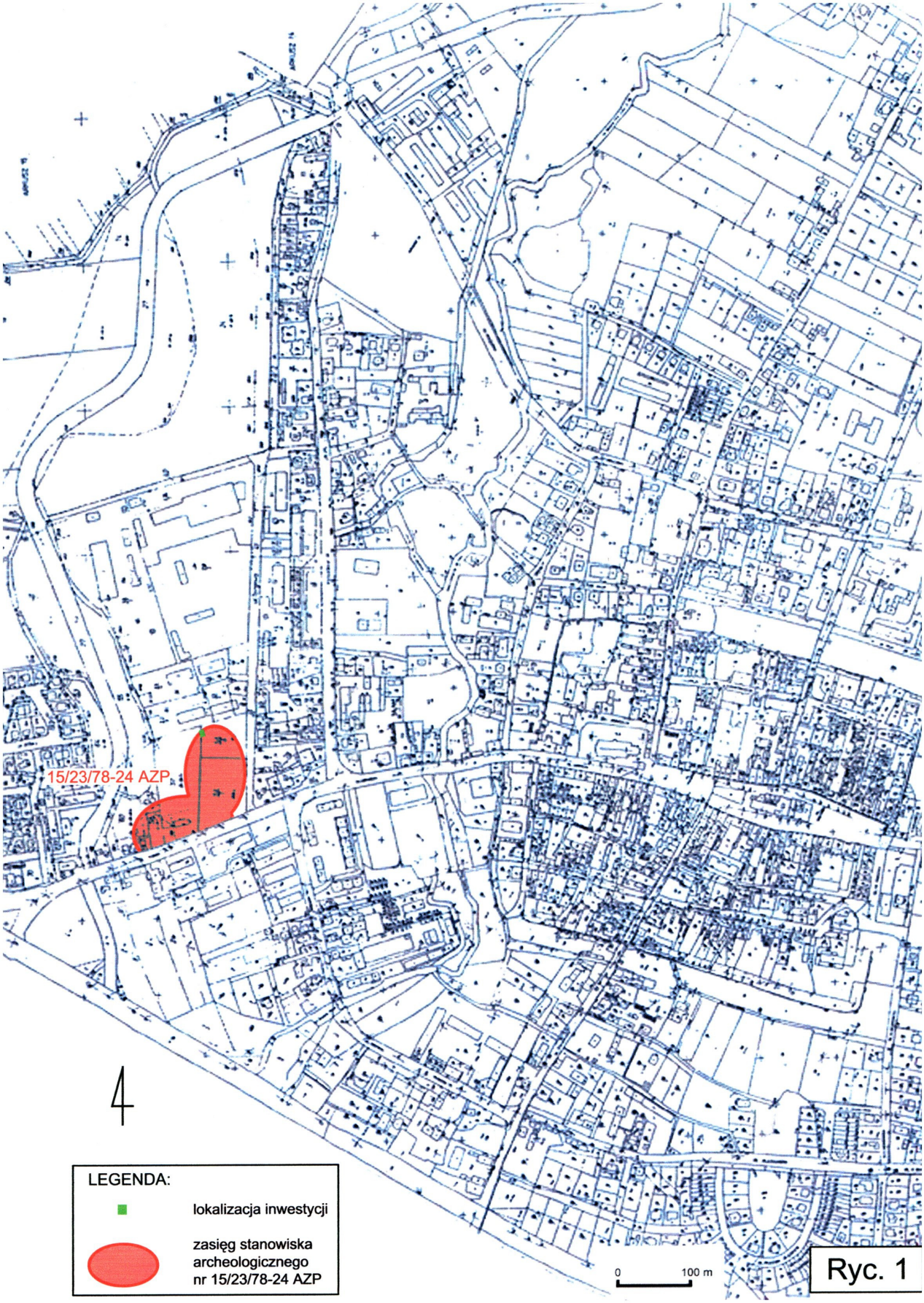
15/23/78-24 AZP
4
LEGENDA:
lokalizacja inwestycji
zasięg stanowiska archeologicznego nr 15/23/78-24 AZP
0
100 m

Ryc. 1

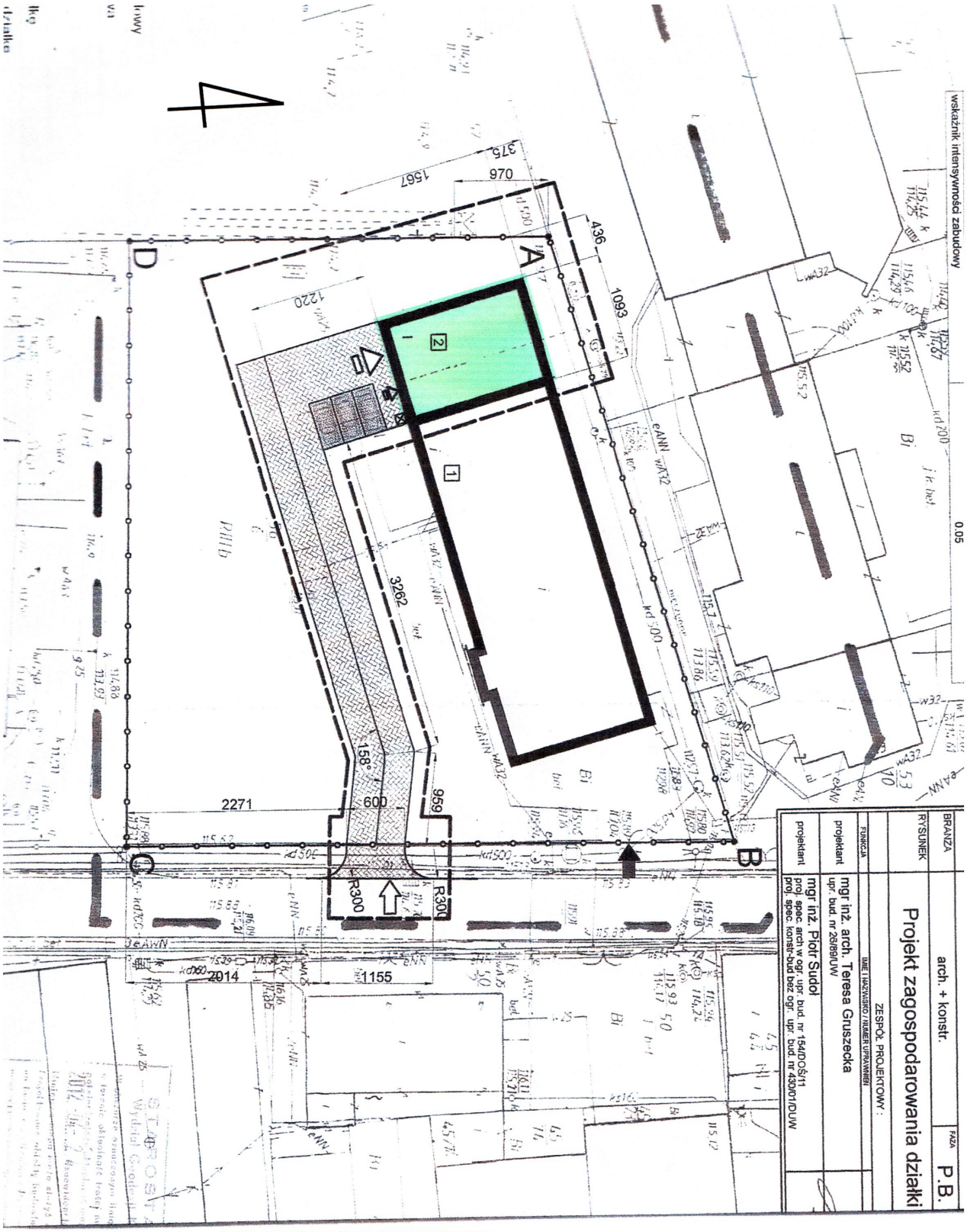

LEGENDA:

zasięg nadzoru archeologicznego

Ryc. 2

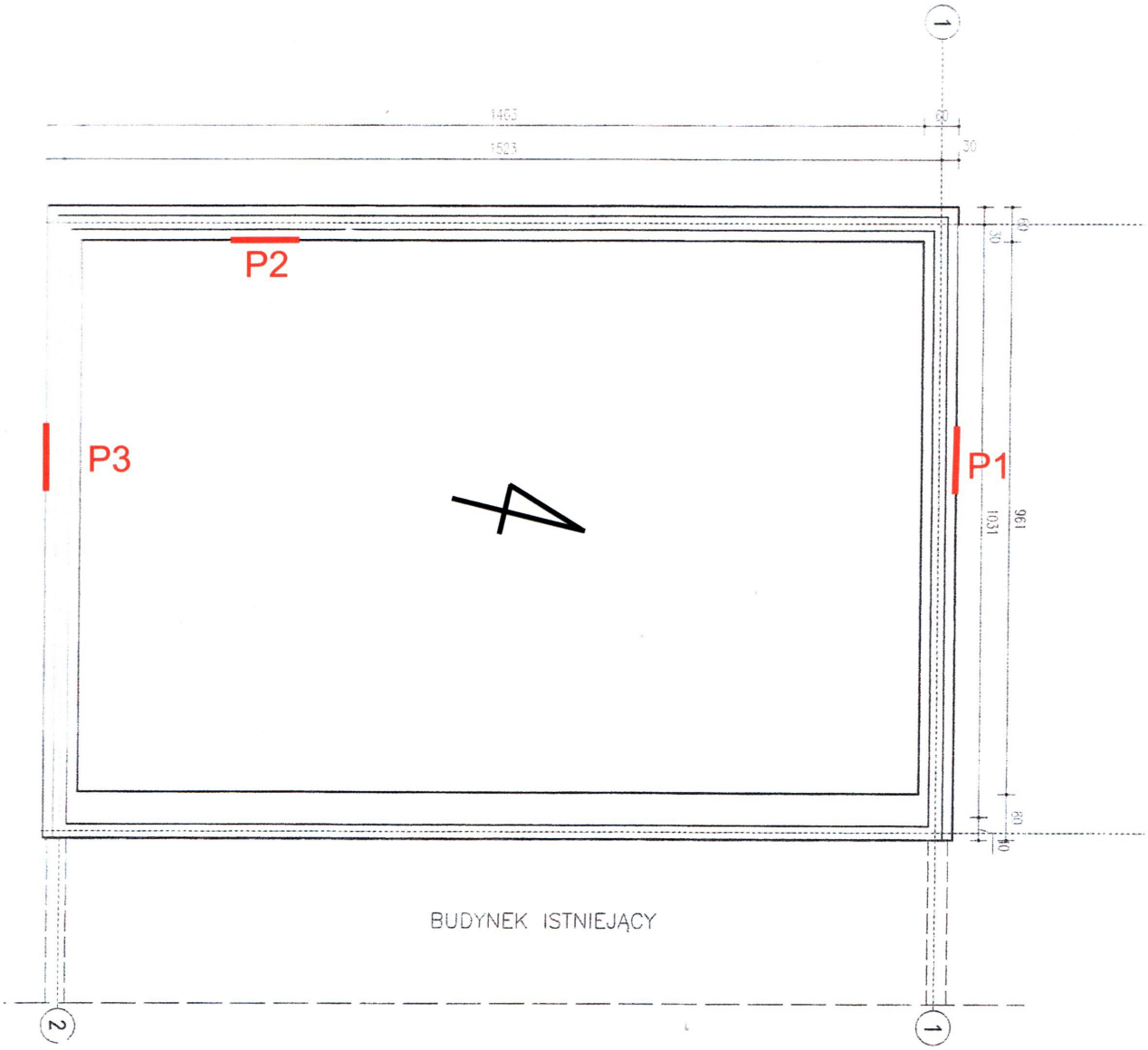

LEGENDA:

P2 — lokalizacja zarejestrowanych profili archeologicznych

Ryc. 3

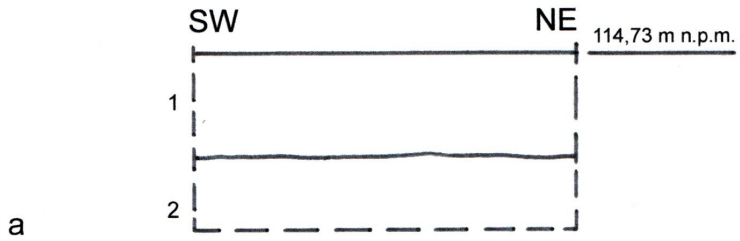

a

Profil 1 (stratygrafia: 1- ciemnoszara ilasta próchnica z wtrętami żółtej gliny i drobinkami ceglanymi, humus; 2- żółto-jasnoszara glina, warstwa calcowa).

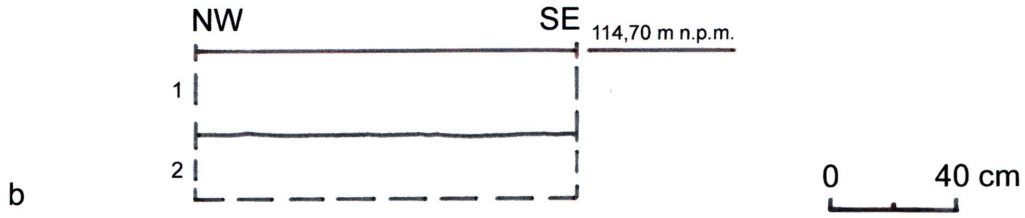

b

Profil 2 (stratygrafia: 1- ciemnoszara ilasta próchnica z wtrętami żółtej gliny, humus; 2- żółta glina, warstwa calcowa).

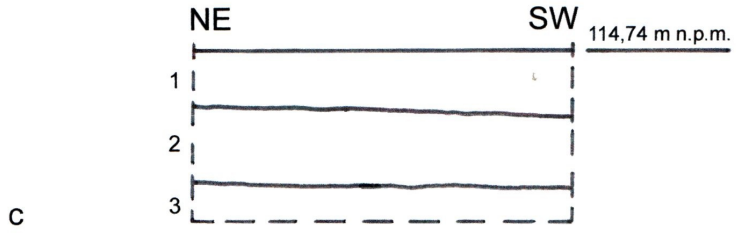

c

Profil 3 (stratygrafia: 1- żółta glina z domieszką szarej próchnicy, warstwa niwelacyjna z XX w.; 2- ciemnoszara ilasta próchnica z wtrętami żółtej gliny i drobinkami ceglanymi, humus; 3- żółto-jasnoszara glina, warstwa calcowa).

Ryc. 4

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1. Widok na wykop po odhumusowaniu (od SE).

Fot. 2. Widok na wykop po odhumusowaniu (od N).

Fot. 3. Widok na wykopy fundamentowe pod budynek (od SE).

Fot. 4. Widok na wykop pod wschodnią ławę fundamentową (od SE).

Fot. 5. Widok na wykop pod południową ławę fundamentową (od SW).

Fot. 6. Widok na wykop pod zachodnią ławę fundamentową (od SE).

Fot. 7. Widok na wykop pod północną ławę fundamentową (od W).

Fot. 8. Profil 1 (widok od S).

Fot. 9. Profil 2 (widok od W).

Fot. 10. Profil 3 (widok od W).

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

Fot. 5

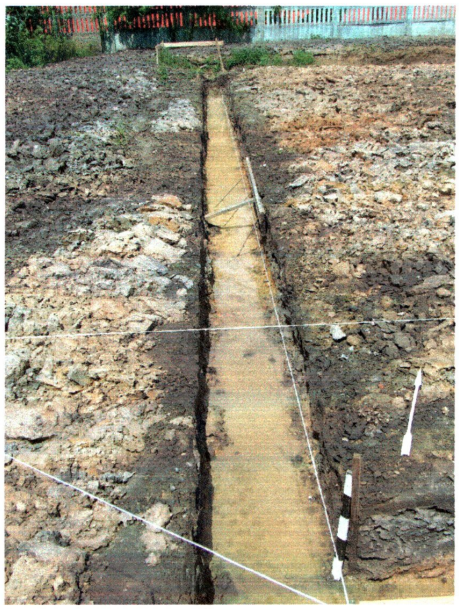

Fot. 6

Fot. 7

Fot. 8

Fot. 9

Fot. 10